

▶ AET OLLISAARE KIIRELE ELULE LISAVAD HOOGU TEMA VAHVAD LAPSED

Särav naine koob oma elu vaipadesse

▶ Aet Ollisaar on kudenud igasse oma vaipa kilukese elust. Kõige rohkem räägivad vaibad neid elulugusid aga tekstiilkunstnikule endale – sest vaipadel kujutatud lood on pigem sümbolistlikud.

SILJA PAAVLE
silja.paavle@postimees.ee

Viimasel ajal on siiski vähem aega vaiba taha istuda ja kudu- da, tunnistas Aet Ollisaar. Põhiline tööaeg jääb öösse, kui pere magab.

Ka kavandid sünnivad Ollisaare sõnul pigem peas kui paberil, kuid kui kiire elutempo nõuab millegi visandamist, sünnivad vaibakavandid näiteks poetšekkide tagaküljele. «Pärast saab siis nende jooniste ja märkmete järgi luua uue kavandi,» selgitas ta.

Aeg on elamiseks

Pere on Tartu Kõrgemas Kunstikoolis professorina tegutsevale Ollisaarele aga kõige olulisem. Tal – nagu ka ta vennal – on neli last. «Ma ise ei arva, et neli on see ülempiir, kuid inimesed ikka veel imestavad, et lapsi on nii palju,» märkis Ollisaar ja lisas, et nende peres on laste kasvatamises ka isal väga tähtis roll.

Ta tunnistas, et vahel läheb küll kodus kitsaks ja igale lapsele üksikuna võiks olla rohkem aega. Samuti tuleb vahel pähe mõte, kas lapsed ikka on nii paljude õdede-vennadega rahul.

«Minu vanem tütar Age kirjutas aga ühes sõbravihikus, et tema kõige suurem soov on saada veel üks õde – see mõte tegi küll palju rõõmu ja näitas, et oleme õigel teel,» sõnas Ollisaar.

Ja kuigi kõige rohkem aega kulub lastele, ei vahetaks Aet Ollisaar oma elus midagi ümber. «Lapsed on parim osa minu elus. Ja kõike, mis jääb väljapoole kodu, saab teha tänu pere – laste ja abikaasa – toetus- sele,» kinnitas Ollisaar.

Kõige suuremat puudust tunnebki suure pere ema ajast, sest praeguses elutempos ei jäägi mahti muuks kui elamiseks ja kõige tunnetamiseks. Samas teab ta kindlalt, et ajapuudusest hüllem on see, kui ühel hetkel on liiga palju aega. «Siis ei ole ajast enam kasu, sest ei jaksa temaga midagi peale hakata,» märkis ta.

Ajapuudusel võib juhtuda ka nii, et mõni vaip sünnib väga pikka aega. Näiteks «Elutants», mida Ollisaar kodus aastatel 2000–2004. Poegadele Oskarile ja Augustile pühendatud vaip sündis nende perre tulemise ajal. «Kogu poegade tulemine ja nende esialgne elu-olu on selles vaibas,» rääkis Ollisaar.

Lisaks pühendusega vaipadele on Aet Ollisaar igale lapsele kudenud juba enne nende sündi valmis oma kampsuni.

Palju aega on kulunud ka Tartu Kõrgema Kunstikooli tekstiiliosakonna loomisele. 1993. aastal avatud uue eriala õppekava koostas praegu sama osakonna professorina töötav Ollisaar.

Üle kümne aasta tudengite tekstiilkunstnikuks koolitamist on lõpuks jõudnud ka kindlustundeni, et ollakse õigel teel.

«Mitmed lõpetajad tegutse-

Praegu kulub enamik Aet Ollisaare ajast lastele. Pildil lustib ta koos Arabella (süles), Oskari, Augusti ja Agega Tartu lasteaias Karoliine Iiumäel. Seal veedavad pere poisid ka suurema osa oma argipäevadest.

Margus Ansu

vad oma erialal edukalt – Tartus on tunda Triinu Pungitsa, Mari Vaaderpalli, Hanna Korsari ja Airi Gailliti tegevust ja loomingu- t, Epp Mardi ja Tuuli Vahe- saar avasid Jaani kiriku taga vahva poe, Signe Vilde on San- garis turundusjuht, Kaire Kukk tegutseb osakonna juures ja Maru Tallinnas,» nimetas ta.

«Ja kuigi loetletud sai hulk vilistlasi, on loetledes alati hirm, et keegi oluline ununeb ära,» tunnistas Ollisaar.

AJAPUUDUSEST HULLEM ON SEE, KUI ÜHEL HETKEL ON LIIGA PALJU AEGA.

Sama on heade kolleegide- ga tekstiiliosakonnast, sest inimesi on tähtsuse järjekorras raske loetleda, hea töö sünnib ainult tänu meeskonnatööle.

«Tekstiilkunsti osakonnas on hea õhkkond ja õppejõudu- dest-meistritest moodustunud teotahteline tuumik, kellega on hea asju koos teha,» märkis Ollisaar, kes ise teeb kõik selleks, et tekstiilkunsti au sees hoida.

Näiteks on Tartu Õnnepa- lees näha tema vaip «Imeline

teekond», mis räägib inimeste- le loo sellest, kuidas head mõt- ted ja soovid ning inimesed jää- vad kogu eluks saatma. Ja kui- das tänu sellele kaotavad hal- vad asjad mõtte. «See on tee- vahva poe, Signe Vilde on armas- tatud inimestega,» rääkis Olli- saar.

Järgmisel aastal leiab samas- se paika koha mõne tekstiil- kunsti osakonna üliõpilase sel- leks kootud piltvaip.

Kogu tekstiilkunsti osakond on määratud paljuskui Aet Ollisaare saatust. «Osakonna loomise ja seal töötamise ajaga olen saanud juba niivõrd tart- laseks, et tunnen end vähemalt Tallinna südalinna võõrana,» tunnistas Ollisaar.

Kuid juba lapsepõlves arvas Nõmmel suure aia eestiaegses majas kasvanud Ollisaar, et Tar- tus on parem elada kui Tallin- nas. «Mäletan, et uurisin mit- mel korral ema ja isa käest, miks nad ometi pärast ülikooli lõpe- tamist Tartusse elama ei jää- nud,» meenutas Ollisaar.

Ja kuigi 90ndate aastate al- guses läksid tegijad pigem Tal- linna, mitte ei tulnud sealt ära, ei tundunud siia asumine Ollisaarele sugugi imelik.

Vastandina Tallinna kiiruse-

le on Tartu elu rahulikuma rüt- miga ja see meenutab Ollisaarele just Nõmme õhkkonda.

«Alguses oli raskem, sest enamik sõpru jäi Tallinna ma- ha. Nüüd teeb muret see, et va- nemad on juba selles eas, et peaks neile lähemal olema,» rääkis Ollisaar.

Hinnaline ajalugu

Tema vanemad on mõle- mad eesti filoloogid, kuid kunstnikugeen on pärit vana- vanematelt – vanaisa Albert Hansen oli metallikunstnik ja kunstiakadeemia professor ning vanaema Ellen Hansen on samuti tekstiilkunstnik.

UURISIN MITMEL KORRAL EMA JA ISA KÄEST, MIKS NAD OMETI PÄR- RAST ÜLIKOOLI LÕPETA- MIST TARTUSSE ELAMA EI JÄÄNUD.

Seega sai Ollisaar juba lapse- na selgeks, et lõngast võib ka suuri vaipu kududa. «Käisin koos vanaemaga Kunstihoone ateljees tema vaipu vaatamas ja mõnikord sain seal lõngu kerida – ateljees oli väga palju ilu-

said lõngu,» meenutas Olli- saar.

Nüüd püüab Ollisaar oma 96-aastase vanaema jutte üles tähendada, sest eakalt tekstiil- kunstnikult on palju õppida.

Ollisaar tunnistas, et talle ongi kõige olulisemad läheda- sed inimesed, nendega seotud mälestused ja asjad: «Asjade juures on kõige olulisem just nende ajalugu.» Seetõttu vai- mustub tekstiilkunsti professor tihti just muuseumides ja second-hand-poodides.

Viimastest võib ta tihti lah- kuda mõne rõivaesemega, mil- le kangatekstuur tähelepanu äratav, lootuses, et sellest sü- nnib miski, mida endale selga panna. «Tavaliselt ma riiete üm- bertegemiseni muidugi ei jõua,» muigas ta.

Vaibad räägivad nende autorile tavaliselt rohkem, kuid kunstnik annab vihje ka vaata- jatele – vaipade pealkirjad on vii- ted vaiba sisse põimitud lugu- dele.

Igas Aet Ollisaare vaibas on oma lugu, mis on seotud tema elu oluliste sündmustega. Ja kuigi tegus naine päevikut ei pea, tekib tal oma loomingut näitusele üles seades tunne, et loeb oma päevaraamatut.

CV

- Sündinud 5. juulil 1966 Tallinnas.
- Kasvas Tallinnas, kuid juured ulatuvad Järva- maale Vargamäele Mäe- tallu. Kirjanik Anton Hansen Tammsaare oli Aet Ollisaare vanaisa Albert Hanseni onu.
- Lõpetas Eesti Kunsti- akadeemia tekstiil- kunsti erialal.
- 1993. aastal Tartu Kunstikoolis avatud tekstiiliosakonna looja ning alates 2001. aastast sama kooli õigus- järglase Tartu Kõrgema Kunstikooli professor.
- 1993. aastast kuulub Eesti Tekstiilkunstnike Liitu ja Eesti Kunstnike Liitu.
- Oma töid on näidanud mitmekümnel ühis- ja neljal isikunäitusel. Isi- kunäitus «Olemised» on Tallinnas Estonia teatri talveaias avatud 29. juunini.
- Abikaasa Jaak Roosi on sisearhitekt ja Tartu Kõrgema Kunstikooli dotsent, mööbliosa- konna juhataja.
- Peres kasvab neli last: üheksa-aastasele Agele meeldib lugeda ja tant- sida, viiesele Oskarile aga ehitada keerulisi töomasinaid, neli aastat vana August joonis- tab ja tahaks kangesti olla sama suur kui Os- kar, poolteisene Ara- bella tunneb end tõeli- se pesamunana.